



TALE

Samrådstale om indsatsen for borgere med progredierende sygdomme

Samrådsspørgsmål BL

Vil ministrene i et kommende åbent samråd svare på, hvordan regeringen i samarbejde med kommunerne kan sikre, at borgere med progredierende sygdomme som eks. demens og Parkinson m.v. får den nødvendige og tilstrækkelige støtte og hjælp i hverdagen – og samtidig sikre, at den kommunale og regionale sundhedsindsats ikke undergraves af, at jobcentre ikke vil tildele borgeren pension og dermed sikre ro på i forhold til at få en stabil og god hverdag på trods af deres progredierende sygdom?

Indledning

Nu har vi hørt fra ældreministeren, hvordan regeringen i samarbejde med kommunerne vil sikre, at borgere med progredierende sygdomme - som fx demens, Parkinson og Alzheimers - får den nødvendige støtte og hjælp i hverdagen.

SF ønsker samtidig svar på, hvordan regeringen vil sikre, at indsatsen ikke undergraves af, at jobcentre ikke vil tildele førtidspension og dermed sikre, at disse borgere kan få ro på i forhold til at få en stabil og god hverdag på trods af deres sygdom.

Jeg vil gerne med det samme slå fast, at den indsats, som ældreministeren har redegjort for, ikke må blive modarbejdet af beskæftigelsesindsatsen.

Det er helt afgørende, at syge borgere får en tværfaglig og koordineret indsats, hvor der tages de rette hensyn til den sundhedsfaglige indsats. Og det har forligskredsen for reformen af førtidspension og fleksjobs fulde opmærksomhed. Når vi til efteråret skal drøfte reformen af førtidspension og fleksjob, vil vi derfor også se på dette område.

Men jeg vil gerne understrege to ting.

For det første skal der kun iværksættes beskæftigelsesrettede tiltag, når der er et arbejdsmarkeds-perspektiv. Ingen mennesker skal gennemgå resourceforløb, hvis det ikke bidrager til at udvikle deres arbejdsevne.

For det andet har vi netop præciseret reglerne for tilkendelse af førtidspension. Ingen kommuner bør fremover være i tvivl om reglerne.

Når SF skriver i samrådsspørgsmålet: ”*at jobcentre ikke vil tildele borgeren pension,*” bliver jeg nødt til at præcisere, at jobcentrene *skal* tildele borgeren førtidspension, hvis der ikke er udsigt til, at borgeren nogensinde kan blive en del af arbejdsmarkedet.

Reglerne er netop præciseret

Jeg er fuldt opmærksom på, at der har været kedelige eksempler fremme i medierne, hvor menne-

sker med demens og Parkinson har været sendt i meningsløse ressourceforløb.

Som jeg sagde lige før, har forligskredsen bag reformen af førtidspension og fleksjob derfor præciseret reglerne for ressourceforløb og tilkendelse af førtidspension, så vi får stoppet disse ressourceforløb.

Flere kommuner har været i tvivl om, hvilke krav der skal opfyldes, for at borgere kan tilkendes en førtidspension. Det fremgik af en evaluering, der kom tidligere på året, og som danner baggrund for præciseringerne.

Lovforslaget, som blev vedtaget i sidste måned, skal skabe klarhed om to centrale ting:

For det første at dokumentationskravet for tilkendelse af førtidspension i nogle tilfælde kan være opfyldt, uden at borgeren har deltaget i et ressourceforløb.

Og for det andet at det er en forudsætning for at iværksætte ressourceforløb, at der kan peges på indsats, hvor der er en realistisk forventning om, at borgeren kan drage nytte af indsatsen og kan udvikle sin arbejdsevne.

Det betyder, at et ressourceforløb skal være relevant for den enkelte borger – ellers skal det ikke sættes i værk. Og det betyder, at hvis der ikke er nogen muligheder for udvikling, så skal borgeren have en førtidspension, uden at borgeren først skal gennem alle mulige indsatser.

Jeg forventer, at lovforslaget medfører en reel praksisændring, så kommunerne ikke visiterer borgere til ressourceforløb, hvis deres arbejdsevne ikke kan udvikles.

Jeg hæfter mig også ved, at Ankestyrelsen har tilkendegivet, at de vil ophæve to centrale principafgørelser som følge af lovforslaget.

Diagnose afgør ikke førtidspension

Reglerne for tilkendelse af førtidspension er ens for alle – diagnose eller ej. Førtidspension tilkendes på baggrund af en konkret individuel helhedsvurdering af borgerens arbejdsevne og mulighederne for at udvikle den.

Det afgørende er ikke, om der er stillet en bestemt diagnose. Det afgørende er, hvordan borgerens arbejdsevne er påvirket af sygdommen.

Hvis en person med fx demens er så svækket af sygdommen, at arbejdsevnen er stærkt nedsat, og det ikke længere er muligt at bevare tilknytningen

til arbejdsmarkedet, så skal personen selvfølgelig tilkendes førtidspension.

Men nogle personer vil opleve, at de får stillet en diagnose på et så tidligt tidspunkt, at der fx kan sættes ind med behandling, der kan forhale udviklingen, og hvor der stadig vil være et arbejdsmarkedsperspektiv.

I sådanne situationer kan en aktiv indsats sagtens være en god hjælp og støtte, hvis der tages hensyn til den enkeltes behov og ressourcer.

Det kan fx være virksomhedspraktik med de rette skånehensyn, der kan bane vejen for et fleksjob. Fleksjobbet kan være på ti timer om ugen. Det kan også sagtens være på færre eller flere timer – alt efter hvordan personen har det og tackler sin sygdom.

Jeg vil bestemt ikke afvise, at et fleksjob kan give mere mening for den enkelte og mere livskvalitet end en tilværelse helt uden for arbejdsmarkedet.

Reformen af førtidspension og fleksjob bygger på, at vi på ingen måde må opgive mennesker, hvis der er en realistisk mulighed for, at de kan blive en del af arbejdsmarkedet. Det er en rigtig god tilgang, som både jeg og resten af forligskredsen støtter til fulde.

En diagnose som fx demens skal ikke pr. automatik sende folk på førtidspension – og helt ud af arbejdsmarkedet.

Men vi er også enige om, at ingen mennesker skal gennemgå ressourceforløb, hvis det ikke bidrager til at udvikle deres arbejdsevne. Derfor præciserede vi reglerne.

Tværfaglig indsats til syge borgere

Som jeg sagde indledningsvist, er det afgørende, at syge borgere får en tværfaglig og koordineret indsats, der kan hjælpe dem tættere på arbejdsmarkedet. Det gælder selv sagt kun de borgere, hvor der er et udviklingsperspektiv i forhold til arbejdsmarkedet.

Tingene skal spille sammen og ikke modarbejde hinanden, så borgeren kan føle sig tryk gennem hele forløbet. Det er jeg helt enig med SF i.

En tværfaglig indsats er gennemgående og helt central i de store reformer på beskæftigelsesområdet, som er gennemført de seneste fem år, og som et bredt flertal i Folketinget står bag.

Alle kommuner har fx nu et tværfagligt rehabiliteringsteam, der behandler sager, hvor der er brug

for andet og mere end blot en beskæftigelsesrettet indsats.

I rehabiliteringsteamet sidder der altid repræsentanter fra både beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet.

Hvis teamet indstiller en borger til ressourceforløb, skal teamet også indstille, hvilke indsatser inden for de enkelte områder, det vil være relevant at iværksætte.

Borgeren skal som udgangspunkt altid selv deltage i mødet i rehabiliteringsteamet, og borgeren har mulighed for at have en bisidder med til mødet.

Borgeren har også mulighed for at bede sin praktiserende læge om at deltage.

Endelig har borgere i ressourceforløb ret til en koordinerende sagsbehandler, der blandt andet skal sikre, at indsatsen i ressourceforløbet koordineres på tværs, og at der fx bliver taget de nødvendige hensyn til eventuelle behandlingsforløb i sundhedsvæsenet.

Derudover er der også oprettet kliniske funktioner, som sikrer, at kommunerne kan få kvalificeret sundhedsfaglig rådgivning og vejledning i de mere komplekse sager på beskæftigelsesområdet.

Den tværfaglige indsats giver således bedre muligheder for, at borgere, der slås med en svær sygdom, kan få den nødvendige støtte og hjælp til at få et arbejdsliv.

Afrunding

Afslutningsvis vil jeg tilføje, at ressourceforløb er et væsentligt fokusområde i den samlede evaluering af reformen af førtidspension og fleksjob, som blev offentliggjort i marts.

Jeg mødtes tidligere i dag med 19 centrale organisationer på området, hvor vi drøftede evalueringen og de udfordringer, vi kan se, der er med ressourceforløb.

Jeg vil nu fortsætte drøftelserne med forligskredsen bag reformen af førtidspension og fleksjob.

Målet er meget klart: Ressourceforløb skal have perspektiv for den enkelte borger.

Tak for ordet.